

wycof. 19. 12. 97
N. 2198

UKD 622.35.553.5:620.178.16

zastp. PN-G-04352:1997

LABORATORYJNE BADANIE PRÓBEK GEOLOGICZNYCH	NORMA BRANŻOWA	BN-82
	Skąły zwięzłe Oznaczanie ścieralności skał w wodzie na próbkach o niewielkiej masie	8704-17
		Grupa katalogowa 0109

1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest oznaczanie ścieralności skał w wodzie na próbkach o niewielkiej masie.

2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Normę należy stosować do oznaczania ścieralności skał zwięzłych z wyłączeniem skał ilastych.

3. Określenia

a) ścieralność skał w wodzie – ubytek masy próbki powstały w wyniku ścierania w bębnie siatkowym, zanurzone w wodzie, w ciągu 1,5 h, wyrażony w procentach,

b) próbka analityczna, próbka o niewielkiej masie – dzię sięć okruchów skalnych o podobnych kształtach bez ostrych krawędzi. Masa każdego okrucha wynosi od 40 do 60 g.

c) pozostałe określenia – wg BN-75/8704-06.

4. Urządzenia i przyrządy

a) Parowniczk.

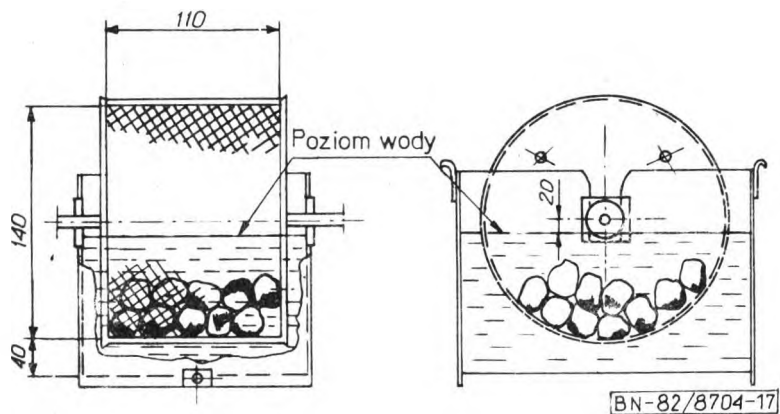
b) Szczypce laboratoryjne.

c) Eksykatory.

d) Waga laboratoryjna z dokładnością ważenia do 0,1 g.

e) Suszarka umożliwiająca utrzymanie temperatury od 105 do 110 °C.

f) Bęben siatkowy (wg rysunku) – bęben o średnicy 140 mm z siatki mosiężnej o wymiarach oczek kwadratowych 2 mm, napędzany z prędkością 20 obr/min, wyposażony w licznik obrotów. W ścianie bębna znajduje się otwór szczelnie zamykany, umożliwiający umieszczanie w nim próbki analitycznej. Bęben obraca się w pojemniku wypełnionym wodą.

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Geologicznej
Ustanowiona przez Prezesa Centralnego Urzędu Geologii dnia 25 sierpnia 1982 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1983 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 17/1982 poz. 34)

5. Przygotowanie próbki do badań. Z próbki pierwotnej przygotować próbkę laboratoryjną o masie 2 do 3 kg. Następnie z próbki laboratoryjnej przygotować trzy próbki analityczne o niewielkiej masie, każda po dziesięć okruszków wg p. 3b).

6. Wykonanie oznaczenia. Próbkę analityczną przygotowaną wg 5, należy wysuszyć do stałej masy w temperaturze od 105 do 110 °C i zważyć z dokładnością do 0,1 g. Z kolei próbkę analityczną należy umieścić w bębnie siatkowym. Bęben wraz z tą próbką należy wstawić do pojemnika wypełnionego wodą jak na rysunku i ścierać w ciągu 1,5 h. Po wykonaniu ścierania próbkę analityczną należy wysuszyć i zważyć z dokładnością do 0,1 g.

7. Obliczanie wyników. Ścieralność próbki analitycznej w wodzie S_w należy obliczyć w procentach, z dokładnością do jednego znaku po przecinku wg wzoru

$$S_w = \frac{m - m_1}{m} \cdot 100$$

w którym:

m – masa próbki przed ścieraniem, g,

m_1 – masa próbki po ścieraniu, g.

8. Wynik końcowy. Za wynik końcowy oznaczania ścieralności skały w wodzie należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników uzyskanych z oznaczania ścieralności nie mniej niż z dwóch próbek analitycznych.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę – Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Geologicznej, Warszawa.

2. Normy związane

BN-75/8704-06 Skały zwięzłe. Pobieranie i przygotowanie próbek

3. Literatura

Borucki J., Machej W.: *Badania porównawcze ścieralności skał za pomocą urządzenia UBSK-20, bębna Devala i bębna Los Angeles*. Opracowanie ORRTG 1981 r.

Wątkowski T.: *Opracowanie metody badań ścieralności skał na próbkach o niewielkiej masie*. Opracowanie OBRTG 1978 r.

4. Autorzy projektu normy – doc. dr inż. Jerzy Borucki, dr Wiesław Machej, mgr Tadeusz Wątkowski – Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Geologicznej, Warszawa.